

Güvensizlik Kibre Nasıl Dönüşür

– Silüet · 28 Nisan 2023

Güven duygusu hayatın sermayesidir. (Doğan Cüceloğlu)

İnsan, kişilik oluşum evresi olan 0-6 yaş aralığında güven duygusunu hakkıyla tadamamışsa hayat yolculuğuna sermayesiz başlamış demektir. Güven yoksa kibir vardır, kibir varsa huzur yoktur. Nasıl mı?

Oturmuş bir güven hissiyle yetişmediyseniz kişiliğinizde korku, endişe ve evham gibi negatif duygular baskın hale gelecek; korku, endişe ve evhamlarınız ise sizi yetersizlik, değersizlik, suçluluk, çaresizlik ve yalnızlık duygularını derinden hissetmeye itecektir. İçinizi, sebebini kestiremediğiniz bir huzursuzluk ve boşluk hissi kaplayacak, bu iki his sizi kronikleşmiş bir ruhsal acıya mahkum edecektir. Öyle derin bir acı ki dindirebilmek için her fırsatı değerlendirmek isteyeceksiniz. Ama pek de seçeneğiniz olmayacak. Gerekçesini anlayamadığınız, çekmenize rağmen anlatamadığınız bir acı. Kibir de bu aşamada devreye girecek. İçinizden bir ses: "Kendini yetersiz, değersiz, suçlu, çaresiz ve yalnız hissediyorsun değil mi? Haklısın çünkü gerçekten öylesin. Ama bunu insanlardan gizlemen lazım. Kimse senin yetersizliğini, eksikliğini, çaresizliğini bilmemeli. Göstermemek için elinden geleni yapmalısın. Herkes sana gıpta ile bakmalı hatta kıskanmalı. Yapman gereken, kendini olduğundan çok büyük, daha da büyük lanse etmek. Böylece eksikliğini ve zaaflarını kamufle edebilirsin ve insanlar seni olduğun gibi yetersiz, değersiz ve yalnız olarak değil, olmak istediğin gibi güçlü ve cesur olarak tanırlar. Tabii ben senin gerçekten öyle olmadığını ve olamayacağını biliyorum. Ama en azından öyle olmasan da öyleymiş gibi yap." diyecek. Çocuksunuz, çaresiz boyun eğeceksiniz ve güven duygusunu hakkıyla tadamamış olmak size kibir olarak dönecek.

Kibirden haset, hasetten riya, riyadan nefret, nefretten kin, kinden yalan, yalandan bencillik, bencillikten öfke doğacak. Siz ise daha çok acı çekmemek için her fırsatta nefsinizle kavgaya tutuşacaksınız. Siz onu yok saydıkça, o sizi dürtülerinize esir edecek. Hep başarmak, hep kazanmak ve hep mutlu olmak için kendinizi paralayacaksınız. En güzel kadınla evlenmek, en çok parayı kazanmak, en güzel evlerde oturup en güzel arabalara binmek, daha yüksek makamlara gelmek, dinlenmek, itibar görmek ve pohpohlanmak en büyük idealleriniz olacak. Arzularınıza kavuşunca huzur bulacağınızı sanacaksınız. Ama bunların hiçbiri sizi mutlu etmeyecek. Aksine "normal" olarak algıladığınız boşluk ve anlamsızlık duygunuz daha da derinleşecek.

Hiçbir maddi varlık; para, kadın, itibar, güç ve makam ruhunuzdaki açlığı gideremeyecek. Ömrünüzü korku, kaygı, öfke, kin, nefret, şehvet, evham ve paranoya duyguları ile heba edeceksiniz. Süreç içerisinde haysiyetinizle hareket edip etmediğinizi, söylediklerinizin ve yaptıklarınızın ahlâkî olup olmadığını düşünemeyeceksiniz. Yaptığınız her işte, ortaya koyduğunuz her davranışta, ahlâkî değer ve prensipleri değil neticede göreceğiniz fayda ve zararı hesap etmek zorunda kalacaksınız. Ne büyük

ıstırap! Zarar da görseniz, fayda da elde etseniz değişen birşey olmayacak. Yine huzur bulamayacaksınız.

Çocukluęunuzda, özellikle aile içinde maruz kaldığınız dışlanma, reddedilme, küçümsenme, önemsenmeme, affedilmeme, alaya alınma, yok sayılma, duygusal ve fiziksel şiddet gibi olumsuzluklar çocukluğunuzla sınırlı kalmayacak ve sizi yetişkinliğinizde de kendinize, hayata ve Rabbinize karşı güvensiz yapacak. İcinizde baskın hale gelen kronik boşluk ve huzursuzluk hissi öyle bir acı verecek ki incinmişlik ve kırılmışlığınızı telafi etmek için etrafınıza tuğlası kibirden; harcı öfke, kin, nefret, haset ve riyadan bir duvar öreceksiniz. Kısaca toplumla aranızı düşmanınızı koyacak, yetmezmiş gibi bir de ondan sizi korumasını bekleyeceksiniz. Koruyacak mı peki? Asla. Sadece koruyormuş gibi yapacak. Siz de kanacaksınız. İstisnasız her defasında. Sizi hem toplumla çatıştıracak, hem de çatıştığınız için suçlayacak. Sonra da aldığınız yaraları kapattırmaya çalışacak. Sıradaki harbe hazırlık. Kısır döngünüz hayırlı olsun.

Üstünlük kompleksi ve aşağılık kompleksi aslında aynı şeydir. (Alfred Adler)